

Rajinderjit and others v. State of Punjab and others
(M. M. Punchhi, J.)

(2) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਮਨੋਜ ਸਵਰੂਪ ਵੱਲੋਂ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(ਐਲ)(ਸੀ) ਤਹਿਤ ਰਿਹਾਈ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਕੱਲੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਜੇਲਾਂ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਹਰਿਆਣਾ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 1) ਦੁਆਰਾ ਅਣਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਾਪਸੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਟੈਂਡ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਨੂੰ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਇੱਕ ਵਫ਼ਦ ਨੂੰ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1)(a) ਅਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(1) (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸੌਂਪਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ-ਜਨਰਲ, ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਪੈਰੋਲ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇਗੀ।

(3) ਜੋ ਉੱਪਰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੈਰੋਲ 'ਤੇ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਐਚ. ਐਸ. ਬੀ

ਐਮ. ਐਮ. ਪੁੰਡੀ, ਜੇ.
ਰਜਿੰਦਰਜੀਤ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1985 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 5922.

8 ਮਈ 1986 ਈ.

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (1894 ਦਾ I)—ਸੈਕਸ਼ਨ 9(3) — ਹੈਂਡ ਐਕਵਾਇਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ— ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 9(3) ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਓਕੂ ਪੀਅਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ — ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ- ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ—ਅਵਾਰਡ ਬਿਨਾਂ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ—ਕੀ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਬਜ਼ੇਦਾਰ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਵਾਧੂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 9(3) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖਾਸ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(3) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਵਾਰਡ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੬)

226/227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ: -

- (a) ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਨੰ. 12(4)-4T(1)/79/1612 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ । ਮਿਤੀ 22 ਫਰਵਰੀ, 1983 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (ਅਨੇਕਚਰ ਪੀ-2); ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 12(4)-4T(1)/79-3580, ਮਿਤੀ 24 ਫਰਵਰੀ ਰੁਰੀ। ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਤੇ 17(2) ਦੇ ਅਧੀਨ 1983 (ਅੰਕੜਾ P-3); ਅਤੇ ਅਵਾਰਡ ਮਿਤੀ 27 ਮਾਰਚ, 1984 (ਅਨੇਕਚਰ P-4) ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4, 6 ਅਤੇ 17(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੁੱਚੀ ਐਕਵਾਇਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ;
- (b) ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਢੁਕਵਾਂ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਸਮਝ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਲਈ ਜਿਸ ਦੇ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਨਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕੇਸ;
- (c) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਗਾਊਂ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;
- (d) ਅਨੁਸੂਚੀ P-1 ਤੋਂ P-4 ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਕਿਰਪਾ ਕਰਕੇ ਵੀਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (e) ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ;

Rajinderjit and others v. State of Punjab and others
(M. M. Punchhi, J.)

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ 21 ਮਾਰਚ, 1984 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅੰਤਿਮ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ (P-4);

ਅੱਗੋਂ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਜਵਾਬਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ/ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਆਰ.ਸੀ.ਸੇਤੀਆ।

ਐਸ ਐਸ ਬਾਜਵਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, (ਏਜੀ ਪੰਜਾਬ, ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਮਐਮ ਪੁੰਡੀ, ਜੇ. (ਮੌਖਿਕ)-

(1) ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪਟੜੀ ਕਰੀਬ ਇੱਕ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਾਲੇ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਹੱਡੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'Ac0' ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਦੇ ਐਕਵਾਇਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। 27 ਮਾਰਚ 1984 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਅਤੇ 2 ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ। ਉਕਤ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਇਹ ਹੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 4 ਕੇਸ਼ਬ ਚੰਦਰ ਦੀ ਹੈ।

(2) ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਿਲਕੁਲ ਸਹੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਖਸਰਾ ਨੰਬਰ 132/2 ਵਾਲੀ ਡਿਸ ਪੁੱਟੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਸੀ ਪਰ ਕਰੀਬ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਕੇਸ਼ਬ ਚੰਦਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਡਰੋਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ 19 ਮਾਰਚ, 1977 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਕੇ.ਚੋਪੜਾ, ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ ਕੇਸ਼ਬ ਚੰਦਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4. ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 27 ਸਤੰਬਰ, 1977 ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਤਤਕਾਲੀ ਮੁਦਈ (ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ) ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ

ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫਿਰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਖਤਿਆਰੀ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਹੋ ਜਾਣ ਕਰਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

(3) ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਗ੍ਹਾ 'ਤੇ ਖੋਖਿਆਂ ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਆਰਜ਼ੀ ਢਾਂਚੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 26 ਸਤੰਬਰ 1980 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਬੱਸਾਂ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਪਹੀਆਂ ਹੇਠ ਕੁਚਲ ਕੇ ਢਾਹ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ, ਪੰਜਾਬ ਰੋਡਵੇਜ਼, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਆਫ ਪੁਲਿਸ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਅਤੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਰਾਸ਼ਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਰੁੱਧ ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਮਾਣਹਾਨੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 186 ਆਫ 1980 ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਯਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਬਿਆਨਾਂ ਅਤੇ ਜਵਾਬੀ ਜਵਾਬਾਂ ਨਾਲ ਫਾਈਲ ਭਰ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, 27 ਅਗਸਤ, 1981 ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਫਿਰ 4 ਸਤੰਬਰ 1981 ਨੂੰ ਗੌਰਮਿੰਟ ਪਲੀਡਰ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ 'ਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹੁਕਮ ਵਾਪਸ ਮੰਗਵਾਏ ਗਏ; ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਪਰ ਇਹ ਬਾਕੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਰਿਹਾ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 14 ਅਕਤੂਬਰ, 1981 ਨੂੰ, ਮਾਨਯੋਗ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: -

“ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 27 ਅਗਸਤ, 1981 ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਜਾਰੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਡਿਸਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Sd,
ਡੀਐਸ ਤਿਵਾਤੀਆ,
ਜੱਜ.

(4) ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਏਜੰਸੀ ਨੇ

Rajinderjit and others v. State of Punjab and others
(M. M. Punchhi, J.)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੰਕਾ ਦੂਰ ਹੋ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਹੈ।

(5) ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 22 ਫਰਵਰੀ, 1983 ਅਤੇ 24 ਫਰਵਰੀ, 1983 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4, 6 ਅਤੇ 17 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ (ਅਸਾਧਾਰਨ) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਦੋ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਪਬ ਦੁਆਰਾ, ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 2 ਅਤੇ ਪੀ. 3. ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਸਾਲ ਬਾਅਦ 27 ਮਾਰਚ 1984 ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਵਾਰਡ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 4 ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 31 ਅਗਸਤ, 1985 ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

(6) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੇਤੀਆ ਵੱਲੋਂ ਭਾਵੇਂ ਕਈ ਆਧਾਰ ਲਏ ਗਏ ਹਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 14 ਅਕਤੂਬਰ, 1981 ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦੋਂ 1980 ਦੇ ਸੀਓਸੀਪੀ ਨੰਬਰ 186 ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਕਿ ਕਿਸ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਵਾਧਾਨ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਹੋਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਲਈ . ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦਾਅਵਾ ਅਟੱਲ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਨਿਯਮ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(1) ਦੀ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਸ਼ਰਨ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਵਾਧੂ ਧਾਰਾ 9(3) ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਖਾਸ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪੱਖ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਦ੍ਰਿੜ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ 27 ਮਾਰਚ, 1984 ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਅਨੁਬੰਧ ਪੀ. 4 ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

(7) ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਰਿਟਰਨ ਪ੍ਰੰਡਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਾਲ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 17(2) ਨੂੰ ਮਸ਼ੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਮਾਮੂਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਿੱਕਾ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 9(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਇਸਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਪੈਕਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਜਦੋਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

(8) ਅੰਤਮ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਅਨੇਕਚਰ P. 4 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੁਲੈਕਟਰ ਐਕਵਾਇਰ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹੁਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਕਰ ਸਕਣ। . ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ , ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਐਚ ਐਸ ਬੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ